

[K. Axel Nielsen.]

den meningsudveksling, der har været mellem de to professorer Knud Illum og Fr. Vinding Kruse om dette problem. Jeg er ikke helt sikker på, at den foreslåede regel ikke vil gøre det muligt for en debitor at begunstige f. eks. de familiemedlemmer, der har kautioneret for en tvivlsom sidsteprioritet, på de almindelige forretningskreditorens bekostning, og da denne begunstiggelse opstår blot ved, at skyldneren undlader at begære ejerpantet noteret — i modsætning til tidligere, hvor ejerpantet kom automatisk, og hvor man direkte skulle frafalde det, hvis det ikke skulle noteres — vil det ofte være svært at fastslå strafbare kreditorbegunstigelser, sådan at det ikke er nogen hindring for, at denne familiebegunstiggelse kan foregå. Det er et af de argumenter, der vil kunne anføres mod den her foreslåede bestemmelse, men jeg er vidende om, at der også kan anføres meget stærke argumenter til fordel for de foreslåede bestemmelser.

Som sagt, jeg vil gerne være med til fordomsfrit at overveje denne bestemmelse i udvalget.

De øvrige, mindre væsentlige ændringer kan jeg tiltræde, og jeg kan i det hele på mit partis vegne give tilsagn om en velvillig behandling af de fremsatte lovforslag.

Gideon: De 3 her til behandling foreliggende lovforslag indeholder jo i udpræget grad ændringer af teknisk-juridisk karakter, men samtidig ændringer, der løser — eller jeg må måske hellere sige: der i større eller mindre omfang søger at løse — spørgsmål, der er af betydelig økonomisk rækkevidde for det praktiske liv.

Ændringerne kan henføres til 3 hovedgrupper. Den første gruppe er stiftelsen af og retsbeskyttelsen for særskilt løsurenderpantssætning, som giver sig udslag i ændringer i tinglysningsloven og i konkursloven. Det andet hovedspørgsmål er løsurenderpantssætning som tilhører til fast ejendom, hvilket medfører en ændring af de regler, som er indeholdt i retsplejeloven om tvangsauktion. Og endelig er der spørgsmålet om det såkaldte ejerpant i fast ejendom, som medfører ændringer i tinglysningsloven.

De 2 første grupper er — som det også blev fremhævet af den foregående ærede

ordfører — dels resultatet, i hvert fald det foreløbige resultat, af arbejde udført af den kommission, som i 1953 med det ærede medlem hr. Thestrup som formand blev nedsat med den opgave at overveje landbrugets kreditproblemer, og som efter et meget omfattende arbejde har afgivet 2 betænkninger, i 1956 og 1958, og dels resultatet af overvejelser, der har fundet sted i det udvalg, som i 1955 blev nedsat af justitsministeriet efter anmodning fra denne kommission. Det sidste lovforslag derimod er hverken blevet behandlet af kommissionen eller udvalget, men er fremkommet delvis efter en henvendelse fra Den danske Dommerforening.

Hvad det første lovforslag angår, vedrørende underpant i løsøre, har dette institut hidtil ført en lidet påskønnet tilværelse, har været en lidet estimeret askepot i dansk retsliv, ja, man har nærmest haft indtrykket af, at det har været betragtet som noget suspækt. Der har endda været tale om, at man helt skulle afskaffe det, men selv om dette blev undgået, har denne betragtning dels medført forskellige regler, som har gjort det vanskeligt at stifte underpant i løsøre — således som det ærede medlem hr. K. Axel Nielsen gjorde rede for, hvorfor jeg ikke skal komme nærmere ind på det — og dels har det medført, at når man endelig skulle til at bruge pantet, se, hvad det duede til, så blev underpanthaveren henvist til den nederste bordende, idet han vel gik foran de almindelige, simple kreditorer, men i fornødent omfang måtte vige for de privilegerede kreditorer efter konkurslovens § 33. Det siger sig selv, at denne ordning med underpant i løsøre under disse betingelser ikke afgav noget særlig solidt grundlag som sikkerhed for kreditgivning, og jeg er derfor ganske enig i, at tiden er løbet fra den opfattelse, som disse regler er udtryk for. I dag repræsenterer løsureværdierne en helt anden størrelsesorden end tidligere, og der er derfor al grund til, at man får gennemført regler, der søger at skabe det bedst mulige grundlag for, at disse betydelige værdier kan danne et sikret finansieringsgrundlag.

Jeg kan derfor give tilslutning til, at underpantssætningsinstituttet fra sin hidtidige skyggetilværelse nu får en plads i solen, således at det såvel i henseende til stiftelse som med hensyn til sin placering rent sik-